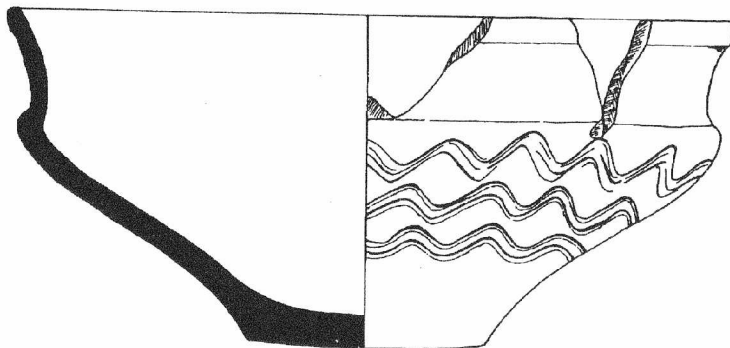

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

**PŘEHLED VÝZKUMŮ
1991**

BRNO 1993

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM V MARCHANICÍCH A KŘIŽANOVICÍCH U VYŠKOVA (okr. Vyškov)

MILOŠ ČIŽMÁŘ, Archeologický ústav ČSAV Brno
MARTIN GEISLER, Archeologický ústav ČSAV Brno

V červenci 1991 jsme při sledování stavební činnosti na trase dálničního obchvatu Vyškova zjistili čtyři porušené archeologické objekty ve štěrkovně na katastru Marchanic. Tato štěrkovna, využívaná k těžbě materiálu na dálniční násypy, leží na mírném, k jihu obráceném svahu, mezi železniční tratí a silnicí Vyškov-Ivanovice na Hané. Její polohu určuje bod vzdálený 38 mm od Z s. č. a 184 mm od S s. č. na ZM ČSSR 1:50.000 Kojetín 24-42. Dva z nich byly kruhové sídlištní jámy z nichž jedna (obj. 3) obsahovala drobnou kamenou broušenou sekerku a nepočtený keramický materiál rámcově datovatelný do eneolitu. Druhá jáma (obj. 4) byla bez nálezů.

Další dva objekty byly hroby kultury se šňůrovou keramikou. V obj. H-2 o rozměrech 250x210x60 cm jsme našli v zásypu drobné zlomky keramiky a cca 20 cm nade dnem, přibližně v prostředku jámy několik dlouhých kostí a rozdrčenou lidskou lebku. Na dně hrobu nebyl zjištěn žádný nález. Objekt H-1 ležel těsně při hraně těžební stěny a patrně byl i částečně odebrán. Hrob nebyl prakticky vůbec zahlouben do podloží (0-5 cm) a proto byl jeho obsah při skrývce ornice rozdrčen buldozerem. Přesto se podařilo vypreparovat část kostry uložené na zádech s lebku na týlu, orientované Z-V. Pravá paže byla položena přes tělo, ruka na levém rameni, levá paže odtazena od těla v lokti ohnuta v ostrém úhlu a předloktí směřovalo k hrudníku. Pánev a dolní končetiny se nedochovaly. Na zápěstích obou paží byly drátěné měděné náramky s přeloženými konci a při dolní čelisti a pod lebku celkem šest drátěných záušnic nebo zlomků spirály. Při levém rameni a v prostoru za lebku nalezeny buldozerem rozdrčené zlomky pěti nádob.

Při dalším rozšíření štěrkovny východním směrem, již na katastru Křižanovic u Vyškova, jsme na odhumusované ploše v trojúhelníkovitém prostoru mezi železniční tratí a státní silnicí zjistili sedm menších sídlištních objektů. Prozkoumali jsme z nich pouze jeden o rozměrech 250x410 cm, který lze datovat do kultury s vypíchanou keramikou. Podle zbarvení zásypu a ojedinělých střepů z povrchu byly pravděpodobně i ostatní objekty stejného stáří. V prozkoumaném objektu jsme našli kromě keramiky a zvířecích kostí i značné množství kamenné štípané industrie, a to nejenom nástrojů a polotovarů, ale i odpad, dokládající místní zpracování kamenné surviny.

Rettungsgrabung in Marchanice (Bez. Vyškov). Im Juni 1991 untersuchten wir in der Schottergrube der Autobahn im Kataster der Gemeinde Marchanice (Bez. Vyškov) vier zerstörte archäologische Objekte: zwei Siedlungsgruben, von denen wir die eine rahmenhaft ins Äneolithikum (Obj. 3) reihen können, die zweite war fundlos (Obj. 4) und zwei Gräber gehören der Kultur mit Schnurkeramik an. Obj. H-2 (250x210x60 cm) enthielt nur kleine, in der Aufschüttung zerstreute Keramikbruchstücke, einen zermalnten Schädel und einige, ungefähr in der Grubenmitte ca. 20 cm über dem Boden liegende lange Knochen. Obj. H-1 war teilweise bei der Schotterförderung abgenommen worden und da es nicht einmal im Liegenden eingetieft war, wurde sein Inhalt bei der Abnahme des Ackerbodens von der Planierdraupe zermalmt. Der Verstorbene lag am Rücken in W-O Richtung, das Becken und die unteren Extremitäten blieben nicht erhalten. Auf den Handgelenken beider Arme befanden sich kupferne Drahtarmringe mit umgeschlagenen Enden, im zermalnten Schädel dann sechs Schläfenringe aus Draht. Bei der linken Schulter und hinter dem Schädel lagen Scherben von zwei bis drei Gefäßen.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

<i>Vydává:</i>	Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno Královopolská 147
<i>Odpovědný redaktor:</i>	Dr. Jaroslav Tejral
<i>Redakce:</i>	Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor) Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková
<i>Překlady:</i>	Dr. R. Tichý, E. Tichá
<i>Kresby:</i>	A. Krechlerová a autoři příspěvků
<i>Na titulním listě:</i>	germánská miska ze 2. stol. z Dubňan
<i>Tisk:</i>	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
<i>Evidenční číslo:</i>	ÚVTEI-73332
<i>Vydáno jako rukopis:</i>	450 kusů